

**การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครู
ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม**

นายมนตรี คงเจริญ

ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสำโรงชนูปถัมภ์

บทคัดย่อ

การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อดำเนินการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และศึกษานิเทศก์ รวม 17 คน เครื่องมือ ได้แก่ เอกสารการอบรม 1 ฉบับ เอกสารเก็บข้อมูล 7 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการดำเนินการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ขั้นเตรียมการ ได้จัดทำเอกสารการอบรมและอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ผู้อบรมทุกคนมีความรู้ผ่านเกณฑ์ได้ร่วมกันจัดทำกำหนดงาน 2 วงรอบ คือ ปีการศึกษา 2561- 2562 ในชั้นวางแผน กลุ่ม PLC แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดำเนินการระบุนปัญหาและกำหนดเป้าหมายร่วมกันและกำหนดแผนการจัดการเรียนรู้ได้ตามกำหนด ขั้นปฏิบัติ ในปีการศึกษา 2561 พบว่า การจัดการกระบวนการเรียนรู้ครูในกลุ่มให้ความร่วมมือดี การจัดการเรียนรู้ดี นักเรียนมีความกระตือรือร้น สนใจการเรียนรู้ มีสื่อการสอน ผู้เรียนร่วมกันศึกษาได้ตามกิจกรรม ในปีการศึกษา 2562 การปฏิบัติ และมีพัฒนาการ ดียิ่งขึ้นทั้งการจัดการเรียนรู้ของครูและการเรียนของผู้เรียน ขั้นการสังเกต ปีการศึกษา 2561 ครูมีความเป็นกันเองกับผู้เรียน กระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ครูจัดสภาพห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ใช้เกมเป็นสื่อเสริม ใช้สื่อการเรียนรู้ได้เหมาะสม สนองต่อความสนใจของผู้เรียน ครูมีการสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นต่อกิจกรรมการเรียนรู้ และในปีการศึกษา 2562 ผลขึ้นสังเกตพบว่า ครูมีการเตรียมการจัดการเรียนการสอนล่วงหน้ามากขึ้น การเสริมแรงทางด้านจิตวิทยา การเรียนรู้มากขึ้น การให้รางวัลในการจัดการเรียนรู้มากขึ้น ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจและกล้าแสดงออกมากขึ้น จัดสภาพกายภาพการเรียนอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาบทเรียนร่วมกันมา ขั้นสะท้อนผล ปีการศึกษา 2561 พบว่า งานวิจัยส่งผลต่อปฏิกิริยาของผู้เรียนทำให้มีความสุข อยากรู้ ร่วมทำการทดลอง กระตือรือร้นในการตอบคำถาม นักเรียนบรรลุผลการเรียนรู้ได้รวดเร็วขึ้น กระบวนการวิจัยมีส่วนร่วมช่วยให้ครูพัฒนาความสามารถการสอน ข้อค้นพบ ได้แก่ ครู ส่วนใหญ่ไม่คุ้นเคยกับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูอาวุโสและครูอาวุสน้อยกว่า เกิดบรรยากาศการช่วยเหลือกันให้ข้อเสนอแนะที่มีความเคารพ นับถือกัน มีการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนด้วยความเต็มใจ ข้อเสนอแนะ ได้แก่ ควรจัดกลุ่มครูที่มีบริบทคล้ายกัน ควรเพิ่มการเสริมแรง สื่อเทคโนโลยี ในปีการศึกษา 2562 พบว่า การวิจัยส่งผลให้ครูมีการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีที่ดีขึ้น ผลลัพธ์ของการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ได้แก่ การที่สามารถพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูได้ และส่งผลแก่นักเรียน สร้างความรัก ความสามัคคี ในหมู่คณะและส่งเสริมการถ่ายทอดวัฒนธรรม ผลลัพธ์ที่มีต่อโรงเรียนการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้

เชิงวิชาชีพครูทำให้โรงเรียนมีผลการดำเนินงานปรากฏต่อต้นสังกัดและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน

2. ปัจจัยแห่งความสำเร็จการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ได้แก่ การสร้างความรู้ความเข้าใจ การสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน การมีส่วนร่วมและความร่วมมือของบุคลากรครู ลักษณะภายในของตัวครู วัฒนธรรมโรงเรียน

ความเป็นมาของปัญหา

การศึกษายังคงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตมนุษย์และการพัฒนาประเทศที่ได้สร้างการเชื่อมโยงกันทั่วโลก ทำให้มนุษย์สามารถดำรงชีวิตท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงนี้ได้ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาในระบบนอกระบบ หรือตามอัธยาศัยตลอดจนการศึกษาตลอดชีวิต ดังนั้น การจัดระบบการศึกษาที่สนองความต้องการของบุคคล สังคม และประเทศชาติมากเท่าใดโดยอ้อมหมายถึงการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีศักยภาพเพิ่มขึ้นเพียงนั้น บุคคลสำคัญที่สุดในกระบวนการพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาการเรียนรู้ก็คือครู เพราะครูยังคงเป็นผู้ที่มีความหมายและเป็นปัจจัยสำคัญมากที่สุดในห้องเรียน อีกทั้งยังเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อคุณภาพการศึกษา ดังนั้นคุณภาพของผู้เรียนจึงขึ้นอยู่กับคุณภาพของครู (ดิเรก พรเสมา, 2554) แต่มีข้อสังเกตสำคัญที่บ่งชี้ว่าการพัฒนาครูปัจจุบันยังขาดประสิทธิภาพ รูปแบบการพัฒนาครูที่นิยมปฏิบัติกันมาก คือการไปศึกษาดูงาน การจัดอบรม ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2558) มีความเห็นว่าในแต่ละปีครูได้รับการพัฒนาค่อนข้างมาก แต่ไม่มีความชัดเจนว่าได้มีการติดตามและประเมินผลภายหลังการอบรม ว่าได้มีการนำไปใช้จริงมากน้อยเพียงใด รวมทั้งวิธีการพัฒนาครูยังคงใช้รูปแบบเดิมๆ ไม่สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของครูผู้สอนหลังจากการอบรมได้แต่อย่างใด

จากสภาพการดำเนินการพัฒนาครูดังกล่าว ส่งผลให้เกิดปัญหาการพัฒนาครูตามมา ดังนั้น ผลการวิเคราะห์ปัญหาการพัฒนาครูของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2556) พบว่าการพัฒนาครูยังขาดการวิเคราะห์สภาพปัญหาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครู ทำให้กระบวนการพัฒนา ไม่ตอบสนองต่อความต้องการของครู และไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงในชั้นเรียน อีกทั้งวิธีการพัฒนาครูที่แต่ละหน่วยงานนำไปใช้พัฒนาอยู่ในขณะนี้ยังใช้รูปแบบเดิม ๆ จึงทำให้ครูไม่สามารถประยุกต์ใช้ความรู้จากการอบรมพัฒนาได้ ทำให้ผลการพัฒนาไม่สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจัดการเรียนการสอนของครูได้ จากเหตุผลดังกล่าวสะท้อนเห็นถึงการขาดการพัฒนาวิชาชีพครู อย่างเป็นระบบและขาดการวิจัยในระดับปฏิบัติ ที่สามารถทำให้ครูเปลี่ยนแปลงชั้นเรียนตามที่หลักสูตรต้องการได้และสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นของการพัฒนาวิชาชีพครู อย่างเป็นระบบ (ไมตรี อินทร์ประสิทธิ์, 2553)

ผู้วิจัยปฏิบัติงานในหน้าที่ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสำโรงชนูปถัมภ์ ตระหนักถึงปัญหาสำคัญข้างต้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ต้องค้นหาแนวทางการพัฒนาครูอย่างเป็นระบบและสามารถทำให้เกิดการถ่ายทอดประสบการณ์วิชาชีพครูและสร้างเสริมวัฒนธรรมองค์กร เป็นวิธีการที่สร้างการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูทุกคน และร่วมกันพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนการสอนให้ก้าวหน้ากว่าในปัจจุบันและทันต่อการ

เปลี่ยนแปลง ซึ่งจากการศึกษาค้นคว้าผู้วิจัยพบว่า กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครูที่ตรงต่อความต้องการจำเป็นมากที่สุดก็คือ การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (Professional Learning community : PLC)

ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (Professional Learning community : PLC) เป็นแนวทางการพัฒนาครูที่ดี กล่าวคือ เป็นการรวมตัวกันของกลุ่มของครูเพื่อร่วมมือรวมพลังเรียนรู้ร่วมกัน และสะท้อนผลการปฏิบัติอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ดังที่สำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2558, หน้า 404) สรุปไว้ว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพคือการรวมกลุ่มของผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา ในลักษณะของชุมชนเชิงวิชาการ ที่มีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยใช้กระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติการถอดบทเรียน สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) ซึ่งประกอบด้วย 1) ขั้นเตรียมการ 2) ขั้นวางแผน 3) ขั้นสังเกต 4) ขั้นสะท้อนผล ในการวิจัยครั้งนี้จึงนำ PAR มาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ผลการวิจัยการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม นอกจากจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ข้อค้นพบอันมีประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพในโรงเรียนพื้นที่วิจัยและสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการวิจัยหรือพัฒนาการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพในสถานศึกษาที่มีสภาพบริบทที่คล้ายกันได้ด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์หลัก

เพื่อศึกษาการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อดำเนินการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

ขอบเขตของการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

1. ขั้นเตรียมการ

1.1 การจัดทำเอกสารการอบรมการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

1.1.1 ขอบเขตกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครู 30 คน

1.1.2 ขอบเขตเนื้อหา

- 1) หลักการและแนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครู
- 2) กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

1.1.3 ขอบเขตระยะเวลา 1 – 20 มิถุนายน พ.ศ. 2561

1.2 สร้างความรู้ความเข้าใจ กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครู

1.2.1 ขอบเขตกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครู ศึกษานิเทศก์

1.2.2 ขอบเขตเนื้อหา

หลักการและแนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

1.2.3 ขอบเขตระยะเวลา 1 – 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2561

1.3 จัดทำกำหนดการดำเนินงานกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

1.3.1 ขอบเขตกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ศึกษานิเทศก์

1.3.2 ขอบเขตเนื้อหา มีดังนี้

- 1) ข้อมูลของสมาชิกในชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (PLC)
- 2) บันทึกกำหนดงาน ปีการศึกษา 2561 และปีการศึกษา 2562

1.3.3 ขอบเขตระยะเวลา

การดำเนินงานในปีการศึกษา 2561 วันที่ 1 – 20 มิถุนายน พ.ศ. 2561

การดำเนินงานในปีการศึกษา 2562 วันที่ 1 – 20 มิถุนายน พ.ศ. 2562

2 **ขั้นการวางแผน (Plan)**

2.1 ขอบเขตกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ศึกษานิเทศก์

2.2 ขอบเขตเนื้อหา มีดังนี้

- 2.2.1 การระบุปัญหาและกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกัน
- 2.2.2 กำหนดนวัตกรรมและการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้

2.3 ขอบเขตระยะเวลา

5.3.1 การดำเนินงานในปีการศึกษา 2561 วันที่ 10 - 20 มิถุนายน พ.ศ. 2561

5.3.2 การดำเนินงานในปีการศึกษา 2562 วันที่ 10 - 20 มิถุนายน พ.ศ. 2562

3 **ขั้นการปฏิบัติ (Act)**

3.1 ขอบเขตกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ศึกษานิเทศก์

3.2 ขอบเขตเนื้อหา

การปฏิบัติการตามแผนการจัดการเรียนรู้ ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ได้แก่ บันทึกผลการจัดการเรียนรู้ ข้อดีเด่นในการจัดการเรียนรู้ ข้อดีในการจัดการเรียนรู้ สิ่งที่ควรปรับปรุงในการจัดการเรียนรู้ ครั้งต่อไป

3.3 ขอบเขตระยะเวลา

1 กรกฎาคม 2562 ถึง 30 ธันวาคม ของปี พ.ศ. 2561 และ 2562

4. ขั้นสังเกต (Observe)

4.1 ขอบเขตกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ศึกษานิเทศก์

4.2 ขอบเขตเนื้อหา

เป็นการสังเกตผลจากการตามแผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ครูด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ใน 3 ประเด็น ได้แก่ 1) ผลการสังเกตที่เกิดจากผู้เรียน 2) ผลการสังเกตที่เกิดจากการสอนในการจัดการเรียนรู้ 3) อื่นๆ ที่สังเกตเห็นระหว่างการจัดการเรียนรู้

4.3 ขอบเขตระยะเวลา

1 กรกฎาคม 2562 ถึง 30 ธันวาคม ของปี พ.ศ. 2561 และ 2562

5 ขั้นสะท้อนผล (Reflect)

5.1 ขอบเขตกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ศึกษานิเทศก์

5.2 ขอบเขตเนื้อหา

เป็นการสะท้อนผลจากการดำเนินงานตามแผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ประเด็นการสะท้อนผล ได้แก่ ผลสะท้อนที่เกิดจากผู้เรียน ผลสะท้อนที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้ ข้อค้นพบที่ได้จากการจัดการเรียนรู้

5.3 ขอบเขตระยะเวลา

1 กรกฎาคม 2562 ถึง 30 ธันวาคม ของปี พ.ศ. 2561 และ 2562

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

1. ขอบเขตกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ศึกษานิเทศก์

2. ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จของแผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

3. ขอบเขตระยะเวลา

15 – 30 ธันวาคม ของปี พ.ศ. 2561 และ 2562

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

1.1 ขั้นเตรียมการ

1.1.1 ผลการจัดทำเอกสารกรอบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์

1.1.2 การสร้างความรู้ความเข้าใจ การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ผลการทดสอบระยะหลังเรียนมีค่ารวมเฉลี่ยสูงกว่าระยะก่อนเรียน หลังการอบรมผู้อบรมผ่านเกณฑ์ทุกคน

1.1.3 ผลการจัดทำกำหนดงานกระบวนการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม การดำเนินงาน 2 วงรอบ คือในปีการศึกษา 2561 ระหว่างเดือน มิถุนายน ถึงเดือน พฤศจิกายน 2561 ในปีการศึกษา 2562 ระหว่างเดือนมิถุนายน ถึงเดือน พฤศจิกายน 2562

1.2 ผลการวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

1.2.1 การระบุปัญหาและกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกัน

ปีการศึกษา 2561 ผลการระบุปัญหาและกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกัน พบว่า กลุ่มภาษาไทย พบปัญหา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายขาดความรู้ความเข้าใจและขาดทักษะเรื่อง การเขียนโครงการ สาเหตุเพราะนักเรียนไม่เข้าใจหลักการและวิธีการเขียนโครงการ เป้าหมายการเรียนรู้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเข้าใจหลักการและวิธีการเขียนโครงการและสามารถเขียนโครงการได้ร้อยละ 80 กลุ่มวิทยาศาสตร์ พบปัญหา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ขาดความรู้ ความเข้าใจและขาดทักษะเรื่องแบบจำลองอนุภาคของสสารในแต่ละสถานะ เหตุเพราะว่านักเรียนไม่เข้าใจเรื่องการเคลื่อนที่ของอนุภาคของสสารชนิดเดียวกันในสถานะของแข็ง ของเหลว แก๊ส นักเรียนไม่อธิบายการจัดเรียงตัวของอนุภาคแรงยึดเหนี่ยวระหว่างอนุภาค และการเคลื่อนที่ของอนุภาคสสารชนิดเดียวกันในสถานะของแข็ง ของเหลว แก๊สโดยใช้แบบจำลองได้อย่างถูกต้อง เป้าหมายการเรียนรู้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สามารถอธิบายการจัดเรียงตัวของอนุภาคแรงยึดเหนี่ยวระหว่างอนุภาคและการเคลื่อนที่ของอนุภาคสสารชนิดเดียวกันในสถานะของแข็ง ของเหลว แก๊สโดยใช้แบบจำลองได้ กลุ่มสังคมศึกษา ปัญหาที่พบในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นขาดความรู้ความเข้าใจและขาดทักษะการวิเคราะห์ใจความสำคัญ สาเหตุของปัญหา นักเรียนไม่เข้าใจหลักการคิดวิเคราะห์ใจความสำคัญ ไม่สนใจเรียนฝึกการคิดวิเคราะห์ใจความสำคัญ เป้าหมายการเรียนรู้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสนใจเรียนและสามารถวิเคราะห์ใจความสำคัญได้ร้อยละ 80

ปีการศึกษา 2562 การกำหนดปัญหาและตั้งเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกัน กลุ่ม PLC ภาษาไทย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ขาดความรู้ความเข้าใจตลอดจนขาดทักษะในการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์สุรางคนางค์ 28 สาเหตุของปัญหา ได้แก่ นักเรียนยังไม่เข้าใจความหมายของคำและการเลือกใช้คำมาแต่งให้สัมพันธ์หรือคล้องจองกันในแต่ละวรรค 2 มีคลังคำที่มากพอที่จะเลือกนำมาใช้ในการแต่ง ซึ่งเกี่ยงในการคิด เป้าหมายการเรียนรู้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สามารถแต่งกาพย์สุรางคนางค์ 28 ได้ร้อยละ 80 กลุ่ม PLC วิทยาศาสตร์ ปัญหาที่พบได้แก่ นักเรียนที่เรียนวิชาฟิสิกส์ขาดหลักทักษะการตีความหมายของโจทย์คำนวณและต้องได้รับการฝึกปฏิบัติการทดลอง สาเหตุของปัญหา ได้แก่ นักเรียนตีความหมายของโจทย์ปัญหาคลาดเคลื่อน ขาดมโนมติความรู้บางเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาปัจจุบันผ่านสื่อการเรียนการสอนที่น่าสนใจ เป้าหมายการเรียนรู้ ได้แก่ นักเรียนที่เรียนรายวิชาฟิสิกส์มีความสามารถในการตีความหมายของโจทย์ปัญหา สามารถแก้โจทย์ปัญหาได้ร้อยละ 80 กลุ่ม PLC สังคมศึกษา ปัญหาที่พบนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ขาดทักษะความคิดและวิเคราะห์ การสืบค้นและเสนอแนวทางในกระบวนการประชาธิปไตย นักเรียนสามารถเขียนสรุปแนวคิดหรือกระบวนการประชาธิปไตยได้ สาเหตุของปัญหาได้แก่ นักเรียนขาดการคิดวิเคราะห์ กระบวนการประชาธิปไตยและกระบวนการประชาธิปไตยอย่างเป็นระบบ เป้าหมายการเรียนรู้ได้แก่ นักเรียนได้รับความรู้ความสามารถและเข้าใจกระบวนการวิธีการสืบค้นข้อมูลกระบวนการประชาธิปไตยได้

1.2.2 ผลการกำหนดนวัตกรรมและการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้

ในปีการศึกษา 2561 กลุ่ม PLC ภาษาไทย ได้ร่วมกันจัดทำนวัตกรรมแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องลิขสิทธิ์เรียงความสร้างสรรค์งานเขียน การเขียนโครงการ โดยมีจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในการเขียนโครงการและสามารถเขียนโครงการได้อย่างถูกต้องครบถ้วนตามองค์ประกอบของโครงการ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้คือการฝึกปฏิบัติ กลุ่ม PLC วิทยาศาสตร์ ร่วมกันพัฒนานวัตกรรมแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องแบบจำลองอนุภาคของสสารในแต่ละสถานะ โดยมีจุดประสงค์การเรียนรู้ อธิบายการจัดเรียงตัวของอนุภาคแรงยึดเหนี่ยวระหว่างอนุภาคและการเคลื่อนที่ของอนุภาคสารชนิดเดียวกันในสถานะของแข็งของเหลว แก๊สโดยใช้แบบจำลองได้อย่างถูกต้อง กิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้คือใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ส่วนกลุ่ม PLC สังคมศึกษา ร่วมกันพัฒนานวัตกรรมแผนการสอนเรื่องพัฒนาการของไทยสมัยปรับปรุงและปฏิรูปประเทศ มีจุดประสงค์การเรียนรู้ คือ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและความเจริญ รุ่งเรืองของไทยในสมัยรัชกาลที่ 4 ถึง 7 ได้ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้

ปีการศึกษา 2562 กลุ่ม PLC ได้กำหนดนวัตกรรมและการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่ม PLC ภาษาไทย นวัตกรรมที่ร่วมกันจัดทำได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วย การแต่งบทร้อยกรอง เรื่องแต่งบทร้อยกรองรู้หลักวิธีแต่งกาพย์สุรางคนางค์ จุดประสงค์การเรียนรู้ ได้แก่ นักเรียนมีความรู้ความสามารถแต่งกาพย์สุรางคนางค์ 28 จากคำที่กำหนดได้มีความรู้สามารถแต่งกาพย์สุรางคนางค์ 28 จากภาพได้มีความรู้และสามารถแต่งกาพย์สุรางคนางค์ 28 อย่างอิสระ กิจกรรมการเรียนรู้ใช้กระบวนการกลุ่ม กลุ่ม PLC วิทยาศาสตร์ นวัตกรรมที่ร่วมกันจัดทำได้แก่แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยไฟฟ้าเรื่องโวลต์มิเตอร์และแอมป์มิเตอร์ จุดประสงค์การเรียนรู้ ได้แก่ บอกสัญลักษณ์ของโวลต์มิเตอร์และแอมป์มิเตอร์ได้ และอธิบายการวัดความต่างศักย์ไฟฟ้าและกระแสไฟฟ้าได้ กิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ การทดลองปฏิบัติ กลุ่ม PLC สังคมศึกษา นวัตกรรมที่ร่วมกันจัดทำได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องกระบวนการประชาธิปไตย จุดประสงค์การเรียนรู้ ได้แก่ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจกระบวนการและวิธีการสืบค้นข้อมูลของกระบวนการประชาธิปไตยอันเป็นพื้นฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยจากอดีตถึงปัจจุบัน กิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ กระบวนการ สืบเสาะหาความรู้

1.3 ชั้นปฏิบัติ

ปีการศึกษา 2561 พบว่ากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนและปฏิภริยาของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้ พบว่า ผู้เรียนใช้กระบวนการต่างๆ ตามที่กำหนด สมาชิกในกลุ่มให้ความร่วมมือกันดี มีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมแต่ละฐาน นักเรียนสนใจการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน มีความสนใจในสื่อการสอนที่ครูจัดเตรียมไว้ให้และร่วมกันศึกษาได้ตามกิจกรรมที่ครูวางไว้ สามารถตอบคำถามก่อนเรียนและหลังเรียนได้และมีความสนุกสนานตลอดกิจกรรม การใช้กระบวนการกลุ่มแบ่งแบบคณะความสามารถทำให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มเท่าเทียมกัน

ปีการศึกษา 2562 พบว่า ผู้เรียนเข้าร่วมงานในกระบวนการกลุ่มได้ดีขึ้นกว่าภาคเรียนที่ 1 สมาชิกในกลุ่มให้ความร่วมมือกัน มีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม นักเรียนส่วนใหญ่สามารถบรรลุผลการเรียนรู้ได้ในเวลาที่เหมาะสม

1.4 ชั้นการสังเกต ผลการสังเกตการจัดการเรียนรู้ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครู ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

ปีการศึกษา 2561 พบว่า ครูมีความเป็นกันเองกับ ผู้เรียน มีการใช้คำพูดกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความอยากรู้อยากเห็นและมีการให้รางวัลเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ รวมทั้งให้ความสำคัญกับชิ้นงานของผู้เรียน กล่าวชมเชยผู้เรียนเมื่อผู้เรียนทำถูกต้องและให้เพื่อนประเมินให้ ด้านกายภาพครูจัดสภาพห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านการใช้วิธีการสอน พบว่า ครูใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่างๆ มากขึ้น ครูมีความสามารถในการจัดกลุ่มผู้เรียนอย่างเหมาะสม มีการคละกลุ่มนักเรียนตามความสามารถ ตามเพศ มีการใช้เกมเป็นสื่อช่วยในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น ครูใช้สื่อการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนและสนองต่อความสนใจของผู้เรียน มีการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยและหลากหลายสามารถกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนได้ ครูมีการสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม มีการถามตอบและบริการตรวจชิ้นงานอย่างเป็นระบบ และพบว่า ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ทุกขั้นตอน การจัดกลุ่มการดำเนินงานกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูจัดขึ้นผู้เรียนสามารถ ทำกิจกรรมได้สำเร็จตามคำชี้แจง และสามารถบันทึกผลที่ได้จากกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง นอกจากนั้นผู้เรียนยังชอบการตอบคำถาม โดยใช้โทรศัพท์มือถือ

ปีการศึกษา 2562 พบว่า ครูมีการเตรียมการจัดการเรียนการสอนล่วงหน้ามากขึ้น ในระหว่างการจัดการเรียนการสอนมีการเสริมแรงทางด้านจิตวิทยาการเรียนรู้มากขึ้น มีความเป็นกันเองกับ ผู้เรียน ใช้คำพูดกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความอยากรู้อยากเห็นและมีการให้รางวัลเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้มากขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญกับชิ้นงานของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจและมีความกล้าแสดงออกมากยิ่งขึ้น มีการจัดสภาพกายภาพการเรียนอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาบทเรียนร่วมกันมา ในส่วนการจัดการเรียนการสอน ครูมีการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ วิธีการต่างๆ มากขึ้น ครูมีความสามารถในการจัดกลุ่มผู้เรียนอย่างเหมาะสม มีการคละกลุ่มนักเรียนตามความสามารถ ตามเพศ มีการใช้เกมเป็นสื่อช่วยในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น ครูใช้สื่อการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนและสนองต่อความสนใจของผู้เรียน มีการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยและหลากหลายที่สามารถกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนได้ การวัดประเมินผลผู้เรียนมีการสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มมีการถามตอบและบริการตรวจชิ้นงานอย่างเป็นระบบ ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ทุกขั้นตอน สามารถบันทึกผลที่ได้จากกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง นอกจากนั้นผู้เรียนยังชอบการตอบคำถาม

1.5 ชั้นสะท้อนผล

ปีการศึกษา 2561 พบว่า การพัฒนาชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพครูด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ได้ส่งผลต่อปฏิกิริยาของผู้เรียนที่มี ความสนุกสนานและอยากเรียนรู้ ร่วมทำการทดลอง ทำงานเป็นกลุ่ม ความกระตือรือร้นในการตอบคำถาม มีการใช้นวัตกรรมแผนการเรียนรู้ที่พัฒนาร่วมกัน

ไว้ นักเรียนบรรลุผลการเรียนรู้ได้รวดเร็วขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเจน กระบวนการวิจัยมีส่วนช่วยให้ครูพัฒนา ความสามารถการสอน ส่งผลต่อการพัฒนาด้านกายภาพห้องเรียน การจัดกลุ่มผู้เรียน ข้อค้นพบจากการสะท้อนผล ได้แก่ ครูส่วนใหญ่ไม่คุ้นเคยกับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกิด การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูอาวุโสและครูอาวุโสน้อยกว่า เกิดบรรยากาศการช่วยเหลือกัน บรรยากาศการให้ข้อเสนอแนะที่มีความเคารพนับถือกันฉันท์พี่น้องซึ่งสามารถให้ข้อเสนอแนะได้ดีกว่า สามารถให้ ข้อเสนอแนะในเรื่องที่บุคคลอื่นไม่สามารถให้ข้อเสนอแนะได้และมีการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนตามที่ได้ ข้อเสนอแนะด้วยความเต็มใจ การจัดกลุ่ม PLC คุรุจัดกลุ่มครูที่มีบริบทของสภาพปัญหาคล้ายกัน ครูควรมีการ เสริมแรงทางบวกทั้งวาจา ท่าทางและการให้รางวัล ครูควรให้ความสำคัญ สนใจสื่อเทคโนโลยี ซึ่งนักเรียนมีความ สนใจ และช่วยกระตุ้นความสนใจให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย

ในปีการศึกษา 2562 พบว่า กระบวนการวิจัยได้ส่งผลกระทบต่อพัฒนาความประณีต

ในการจัดการเรียนการสอนทุกด้าน ส่งผลให้ครูมีการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีที่ดี มีความหลากหลาย ครูมีการใช้สื่อ การเรียนการสอน มีการทดลองและใช้สื่อเทคโนโลยี มีการวัดประเมินผลการเรียนที่ดี ผลลัพธ์ของการพัฒนา ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ได้แก่ เป็นกระบวนการที่ สามารถพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูได้ และส่งผลแก่นักเรียน แผนการจัดการเรียนรู้จากกระบวนการ เป็นนวัตกรรมที่มุ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูได้ช่วยสร้างครูที่ดี มีความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอนที่ดี สร้างนวัตกรรมแผนการจัดการเรียนรู้ สร้างความรัก ความสามัคคี ในหมู่คณะและส่งเสริมการถ่ายทอดวัฒนธรรมที่ดีงาม ผลลัพธ์ที่มีต่อโรงเรียนการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิง วิชาชีพครูด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ทำให้โรงเรียนมีผลการดำเนินงานปรากฏต่อต้น สังกัดและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน

2. ผลการศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูด้วย กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ได้แก่ การสร้างความรู้ความเข้าใจ การสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน การมีส่วนร่วมและความร่วมมือของบุคลากรครูในชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครู ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จ กลุ่มปัจจัยภายใน คือ ลักษณะภายในของตัวครู ได้แก่ การมีความกระตือรือร้น มีความไวต่อปฏิกริยาของผู้เรียน มีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า มีความคิดสร้างสรรค์ เปิดใจกว้างที่จะปรับเปลี่ยน มีความรู้ดีใน เนื้อหาศาสตร์การสอนและกระบวนการเรียนการสอน และมีประสบการณ์ในการสอน ปัจจัยภายนอก คือ วัฒนธรรมโรงเรียนศรีสำโรงชนูปถัมภ์ ที่ว่า ร่วมคิด ร่วมทำ สามัคคี เอื้อเฟื้อ และการสนับสนุนของผู้บริหาร ความ เข้มแข็งทางวิชาการของสถานศึกษา

อภิปรายผล

1. ขึ้นเตรียมการ จากการศึกษาพบว่า การสร้างความรู้ความเข้าใจ การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ครูด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม มีผลการทดสอบหลังเรียน มีค่ารวมเฉลี่ยสูงกว่าระยะก่อนเรียน และหลังการอบรมผ่านเกณฑ์ทุกคน รวมทั้งมีผลการจัดทำกำหนดงานกระบวนการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ วิชาชีพครูด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นการดำเนินงานในขั้นเตรียมการของ

กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ซึ่งผู้เกี่ยวข้องในการวิจัยมีความจำเป็นต้องทราบถึงหลักคิดและแนวทางการวิจัยที่ถูกต้องและผู้เข้ารับการอบรมทุกคน สามารถทำความเข้าใจ และมีผลการทดสอบผ่านเกณฑ์ทุกคน ทั้งนี้เพราะว่า การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมและชุมชนแห่งวิชาชีพครู เป็นกระบวนการที่สามารถศึกษาและเข้าใจได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องดังที่ นิราภรณ์ ไทสวนจิต (2555) ทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองบัว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองนครพนม เขต 2 พบว่า ในด้านการพัฒนาศักยภาพครูที่ใช้กระบวนการอบรมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาศักยภาพครู มีผลการประเมินที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100

2. การวางแผนจากการวิจัย พบว่า การวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ในขั้นการระบุปัญหาและกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกัน ปีการศึกษา 2561 และปีการศึกษา 2562 ผลการระบุปัญหาและกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกันของทุกกลุ่ม PLC สามารถร่วมกันได้ในทุกกลุ่ม ทั้งการระบุปัญหาการจัดการเรียน สาเหตุและเป้าหมายการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่การกำหนดนวัตกรรมและการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ ที่มีจุดประสงค์การเรียนรู้และกำหนด กิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ในกิจกรรมที่ต่อเนื่องได้อย่างดี ทั้งนี้เพราะว่า การวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เป็นแนวทางการดำเนินงานที่ดีมีความสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 เป็นแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาและได้มีการดำเนินการพัฒนาครูในเรื่องดังกล่าวมาระยะหนึ่ง อีกทั้งเป็นการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเชิงพื้นที่โดยอาศัยกลุ่มครูและศึกษานิเทศก์ในพื้นที่วิจัยร่วมกันระบุปัญหา สาเหตุ แนวทางการแก้ไขและมีการพัฒนานวัตกรรมเพื่อใช้แก้ปัญหาในพื้นที่จริง ดังนั้น องค์ประกอบการพัฒนาจึงมีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน สอดคล้องกับ

วรลักษณ์ ชูกำเนิด (2557) ได้ศึกษาของค์ประกอบด้านพื้นฐานการเรียนรู้ของชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูบริบทโรงเรียนในประเทศไทย มีแนวทางการจัดการเรียนที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบด้านพื้นที่การเรียนรู้ของชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูบริบทโรงเรียนในประเทศไทย ประกอบด้วย พื้นที่กลาง คุวิชาชีพ ทีมเรียนรู้ วงเรียนรู้ต่างๆ และระหว่างโรงเรียน PLC พื้นที่การเรียนรู้ของ PLC ในโรงเรียนมีลักษณะเป็นพื้นที่ปฏิบัติการบนฐานงานจริงที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ผ่านงานที่ทำ โดยยึดหลักการสำคัญที่สอดคล้องกันคือ “ปล่อยให้พื้นที่ทำหน้าที่ของมัน” เป็นการให้ความสำคัญและเคารพกับผู้ทำหน้าที่และรับผิดชอบในพื้นที่หน่วยย่อยต่างๆ ได้มีพื้นที่และใช้เวลาเต็มที่ในการเรียนรู้และพัฒนาาร่วมกันใน PLC โดยการลดการแทรกแซงที่ไม่จำเป็นโดยเฉพาะการพัฒนาครูนอกหน่วยงานจริง เปลี่ยนการแทรกแซงเป็นเชื้อให้พื้นที่เห็นภารกิจหน้าที่รับผิดชอบทุ่มเทพลังมุ่งไปที่การพัฒนาผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญของการทำงาน โดยใช้โจทย์จริงในพื้นที่เป็นโจทย์ที่ครูใน PLC ต้องร่วมกันเผชิญ ขบคิด หาหนทาง ลงมือทำและรับผิดชอบร่วมกัน

3. การปฏิบัติ จากการวิจัยการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ซึ่งพบว่า กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนและปฏิกิริยาของผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้ ครูสามารถปฏิบัติการใช้กระบวนการเรียนรู้ได้ตามที่กำหนด สมาชิกในกลุ่มให้ความร่วมมือกันดี มีความ

กระตือรือร้นในการทำกิจกรรม นักเรียนสนใจการเรียน สนใจในสื่อการสอนและร่วมกันศึกษาได้ตามกิจกรรมที่กำหนด ทั้งยังสามารถตอบคำถามก่อนเรียนและหลังเรียน มีความสนุกสนานต่อการเรียนตลอดกิจกรรม และพบว่าในการดำเนินการรอบที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ผู้เรียนเข้าร่วมงานในกระบวนการกลุ่มได้ดีขึ้นกว่าครั้งที่ 1 ในปีการศึกษา 2561 และนักเรียนส่วนใหญ่สามารถบรรลุผลการเรียนรู้ได้ในเวลาที่เหมาะสม ทั้งนี้เพราะว่า การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ในด้านกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมและชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครู มีจุดมุ่งหมายร่วมในเรื่องการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม พันธกิจร่วมกันของกลุ่มต่อการจัดการเรียนรู้ต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ประการสำคัญเป็นแนวทางการพัฒนาครูที่เน้นการเพิ่มอำนาจ ส่งผลให้ครูมีขวัญและกำลังใจดี มีอิสระในการใช้ความรู้และประสบการณ์ที่ตนมีออกมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และร่วมกันจัดทำเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ร่วมและร่วมกันปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ ประการสำคัญคือในขั้นการปฏิบัติ ในการจัดการเรียนรู้ได้มีการพัฒนากิจกรรมและเทคนิควิธี ที่สอดคล้องกับความต้องการของครูและนักเรียน โดยใช้เทคนิควิธีการบรรยาย การตั้งคำถาม การอภิปรายกลุ่มและรายบุคคล การทดสอบ การแสดงบทบาทสมมติและการลงมือปฏิบัติในสถานการณ์จริง ซึ่งเน้นให้ครูทุกคนในชุมชนแห่งการเรียนรู้ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม สอดคล้องกับ สิวรี พิศุทธิสินธพ (2553) ได้วิจัยรูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ในสถาบัน อุดมศึกษาคอทอลิก ผลการวิจัย พบว่า ความเป็นไปได้สำหรับแนวทางในการปฏิบัติจริงนั้นมี 2 ประการ คือ มีค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน มีค่านิยมและวิสัยทัศน์เพื่อการทำงานร่วมกันของบุคลากร การเรียนรู้ร่วมและประยุกต์การเรียนรู้ และยังสอดคล้องกับ ปองทิพย์ เทพอารีย์ (2554) ได้พัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) พัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา และ 2) ศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา วิธีดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ครูกลุ่มสาระวิชาคณิตศาสตร์และครูผลการวิจัย พบว่า 1) รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ วัฒนธรรมการเรียนรู้ การคิด การปฏิบัติที่ดี และการพัฒนาเชิงวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง โดยในแต่ละองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา มีกิจกรรมและเทคนิควิธี ที่สอดคล้องกับความต้องการของครูและนักเรียน โดยใช้เทคนิควิธีการบรรยาย การตั้งคำถาม การอภิปรายกลุ่มและรายบุคคล การทดสอบ การแสดงบทบาทสมมติและการลงมือปฏิบัติในสถานการณ์จริง ซึ่งเน้นให้ครูทุกคนในชุมชนแห่งการเรียนรู้ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม ซึ่งประสิทธิผลของรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา พบว่า สมรรถนะเชิงวิชาชีพของกลุ่มตัวอย่างสูงกว่าก่อนการทดลองใช้ รวมทั้งทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนเพิ่มขึ้น และผลการเรียนรู้ในวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ของผู้เรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

4. การสังเกต จากการวิจัยซึ่งพบว่าการจัดการเรียนรู้ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครู ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ครูมีความเป็นกันเองกับนักเรียน มีการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ให้ความสำคัญกับชิ้นงานของผู้เรียน มีพัฒนาการด้านกายภาพ ห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้และวิธีการสอน ประการสำคัญที่พบในการวิจัยในรอบปีการศึกษา 2561 ได้แก่ ครูใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการ

ต่างๆ มากขึ้น สื่อการเรียนรู้ใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยและหลากหลาย ครูมีการสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม มีการถามตอบและบริการตรวจชิ้นงานอย่างเป็นระบบ และผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ทุกขั้นตอน และสิ่งที่พบจากการสังเกตในการดำเนินงานในรอบที่ 2 ปีการศึกษา 2562 พบว่า ครูมีการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ดีขึ้น และนักเรียนมีปฏิริยาต่อการเรียนการสอนดีขึ้นกว่ารอบปีการศึกษา 2561 ซึ่งนับเป็นความสำเร็จอันสำคัญของการพัฒนาคุณภาพครูที่จะส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ทั้งนี้เพราะว่า การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครู เป็นกระบวนการที่เน้นการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเชิงพื้นที่ โดยใช้กลุ่มครูและศึกษานิเทศก์ในพื้นที่วิจัยร่วมกันดำเนินงานภายใต้ศักยภาพของตนเองซึ่งตรงกับความต้องการจำเป็นของครู การจัดกลุ่มครูเป็นกลุ่ม PLC เพื่อร่วมกันปรึกษาหารือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้การแก้ปัญหาและร่วมกันพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ ร่วมกันสังเกต สะท้อนผลเพื่อนำข้อมูลนำมาใช้ในการปรับปรุงงานของตน ส่งผลให้ครูได้ลดความรู้สึกโดดเดี่ยวในการสอน เพิ่มความรู้สึกผูกพันต่อพันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียนมากขึ้น ทำให้การปฏิบัติงานมีความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติให้บรรลุพันธกิจ เกิดความรู้สึกร่วมกันรับผิดชอบต่อการพัฒนาการโดยรวมของผู้เรียนและร่วมกันรับผิดชอบต่อผลสำเร็จของผู้เรียน มีขวัญกำลังใจในการทำงาน รู้ว่าตนเองควรแสดงบทบาทและพฤติกรรมในการสอนให้ดีที่สุดอย่างไร สอดคล้องกับ Hord (1997) ได้ทำการสังเคราะห์รายงานการวิจัยเกี่ยวกับผลดีของโรงเรียนที่มีการจัดตั้งชุมชนแห่งการเรียนรู้กับโรงเรียนทั่วไปที่ไม่มีชุมชนแห่งการเรียนรู้พบผลดีต่อครู ดังนี้ 1) ลดความรู้สึกโดดเดี่ยวในการสอน 2) เพิ่มความรู้สึกผูกพันต่อพันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียนมากขึ้น โดยเพิ่มความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติให้บรรลุพันธกิจ 3) เกิดความรู้สึกร่วมกันรับผิดชอบต่อพัฒนาการโดยรวมของผู้เรียนและร่วมกันรับผิดชอบต่อผลสำเร็จของผู้เรียน 4) เกิด “พลังการเรียนรู้ (Powerful Learning)” ซึ่งส่งผลให้การปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนของตนมีผลดียิ่งขึ้น คือ มีการค้นพบความรู้ ความเชื่อใหม่ๆ ที่เกี่ยวกับวิธีการสอนและตัวผู้เรียนซึ่งตนไม่เคยสังเกตหรือสนใจมาก่อน 5) เข้าใจในด้านเนื้อหาสาระที่ต้องทำการสอนแตกฉานยิ่งขึ้น และรู้ว่าตนเองควรแสดงบทบาทและพฤติกรรมในการสอนอย่างไร จึงจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุดตามเกณฑ์ที่คาดหวัง 6) รับทราบข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ที่จำเป็นต่อวิชาชีพได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็วขึ้น ส่งผลดีต่อการปรับปรุงพัฒนางานวิชาชีพของตนได้ตลอดเวลา 7) เกิดแรงบันดาลใจที่จะสร้างแรงบันดาลใจต่อการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนต่อไป 8) เพิ่มความพึงพอใจ ขวัญกำลังใจต่อการปฏิบัติงานสูงขึ้น และลดอัตราการลาหยุดงานน้อยลง 9) มีความก้าวหน้าในการปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้สอดคล้องกับลักษณะผู้เรียนได้อย่างเด่นชัดและรวดเร็ว 10) มีความผูกพันที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ให้ปรากฏอย่างเด่นชัดและยั่งยืน และ 11) มีความประสงค์ที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบ ต่อปัจจัยพื้นฐานด้านต่างๆ ส่วนผลดีต่อผู้เรียน คือ 1) ลดอัตราการตกซ้ำชั้น 2) ลดอัตราการขาดเรียน 3) ผลการเรียนรู้เพิ่มขึ้นเด่นชัด โดยเฉพาะในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก 4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และวิชาการอ่านที่สูงขึ้นอย่างเด่นชัด และ 5) ความแตกต่างด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลดลงชัดเจน

5. การสะท้อนผล จากการวิจัยการพัฒนาชุมชนแห่งวิชาชีพครูด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ในขั้นสะท้อนผล ซึ่งพบว่า กระบวนการวิจัย ได้ส่งผลต่อปฏิริยาของผู้เรียนที่มีคุณภาพการเรียนรู้มากขึ้น มีความสุขมากขึ้น ได้รับการเอาใจใส่ในการจัดการเรียนรู้มากขึ้น และนักเรียนบรรลุผลการเรียนรู้ได้รวดเร็วขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเจน ในส่วนครูกระบวนการวิจัย ช่วยให้ครูพัฒนาความสามารถการสอน รวมทั้งการ

พัฒนาด้านกายภาพห้องเรียน การจัดกลุ่มผู้เรียน เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างครูอาวุโสและครูอาวุโสน้อย การให้ข้อแนะนำที่มีความเคารพนับถือกันฉันพี่น้อง ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูได้ช่วยสร้างครูที่ดี มีความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอน มีนวัตกรรมแผนการจัดการเรียนรู้ สร้างความรัก ความสามัคคี ในหมู่คณะและส่งเสริมการถ่ายทอดวัฒนธรรมที่ดีงาม ทั้งนี้เพราะว่า การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครู เป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้ครูรู้จักตนเอง จากการสังเกตและสะท้อนผลของกลุ่ม PLC กระบวนการวิจัยทำให้ครูมีความรู้สึกว่ามีอิสระในการแก้ปัญหาด้วยกระบวนการกลุ่ม ตนเองมีความรู้ความสามารถจะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จได้ สอดคล้องกับ Rosenholz (1989) ที่พบว่า ครูมีความรู้สึกที่ว่า ตนเองมีความสามารถ มักจะปรับปรุงตนเอง ยอมรับพฤติกรรมใหม่ๆ และพยายามพัฒนาวิชาชีพของตนเอง สอดคล้องกับ Darling Hammond, & Bransford (2005) ที่กล่าวถึงจุดเน้นที่ “The better we know our students, the quicker we can intervene in their learning” นั่นคือ ถ้าครูยิ่งรู้จักของตนดีเท่าไร ก็ยังสามารถช่วยผู้เรียนในการเรียนรู้ได้เร็วขึ้นเท่านั้น นอกจากนี้ ในงานวิจัยยังเน้นว่า ผู้เรียนที่ครูต้องรู้จักมีความต้องการครูที่มีความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม และจากการสะท้อนผลในด้านผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพมากขึ้น ทั้งนี้เพราะว่ามีการจัดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น สอดคล้องกับ Hord (1997) ได้ทำการสังเคราะห์รายงานการวิจัยเกี่ยวกับผลดีของโรงเรียนที่มีการจัดตั้งชุมชนแห่งการเรียนรู้กับโรงเรียนทั่วไปที่ไม่มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ พบว่าผลดีต่อผู้เรียน คือ 1) ลดอัตราการตกซ้ำชั้น 2) ลดอัตราการขาดเรียน 3) ผลการเรียนรู้เพิ่มขึ้นเด่นชัด โดยเฉพาะในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก 4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และวิชาการอ่านที่สูงขึ้นอย่างเด่นชัด และ 5) ความแตกต่างด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลดลงชัดเจน สอดคล้องกับ Burnette (2002) ที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน Boones Mill Elementary, Virginia สูงขึ้นจากการนำชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพมาใช้ วิชาภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นร้อยละ 85 ถึงร้อยละ 91 วิชาคณิตศาสตร์เพิ่มขึ้นร้อยละ 79 ถึงร้อยละ 96

6. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ความสำเร็จของการสร้างความรู้ความเข้าใจ การสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน การมีส่วนร่วมจากทุกส่วนฝ่าย ความร่วมมือของบุคลากรครูในชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครู ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จกลุ่มปัจจัยภายใน คือ ลักษณะภายในของตัวครู ปัจจัยภายนอก คือ วัฒนธรรมโรงเรียน ศรีสำโรงชนูปถัมภ์ ที่ว่า ร่วมคิด ร่วมทำ สามัคคี เอื้อเฟื้อ และความเข้มแข็งทางวิชาการของสถานศึกษา ในส่วนการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน เป็นสิ่งปรากฏในการวิจัยนี้ ทั้งนี้เพราะว่าผู้อำนวยการสถานศึกษาซึ่งคือนักวิจัย ผู้ดำเนินการวิจัย ดำเนินการวิจัยในสถานศึกษาที่ตนเองรับผิดชอบโดยมีความมุ่งหมายสร้างพัฒนาการทั้งด้านครูและนักเรียนจึงให้การสนับสนุนและใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการ การประสานงาน ร่วมมือ จากภาคีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกมิติ ซึ่งน่าจะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การวิจัยครั้งนี้ประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับ Tompson, Gregg, & Niska (2004) ได้ทำการศึกษาโรงเรียนมัธยม 6 โรงเรียน 3 โรงเรียนอยู่ในเขตเมืองและอีก 3 เมืองอยู่นอกเขตเมือง โดยวัตถุประสงค์ของการวิจัยเป็นไปเพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ภาวะผู้นำ และการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งได้สรุปว่า ภาวะผู้นำมีบทบาทสำคัญต่อความสามารถของโรงเรียน ในการที่จะกลายเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพที่สามารถยกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน ในส่วนปัจจัยความสำเร็จในด้านความร่วมมือของครูนับเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะนำความสำเร็จของการวิจัยนี้ ทั้งนี้เพราะว่า

กระบวนการวิจัยใช้การมีส่วนร่วมเป็นแกนกลางการพัฒนา ทั้งการเตรียมการ การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนผล ดังนั้น การมีส่วนร่วมจึงมีความสำคัญมาก สอดคล้องกับ ชูลีพร เกลี้ยงสง (2558) ได้วิจัยเรื่อง กลยุทธ์การพัฒนาวัฒนธรรมองค์การเพื่อส่งเสริมการเป็นชุมชนการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้และวัฒนธรรมองค์การในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น 2) ศึกษาปัจจัยวัฒนธรรมองค์การเพื่อส่งเสริมการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น 3) กำหนดกลยุทธ์การพัฒนาวัฒนธรรมองค์การเพื่อส่งเสริมการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และ 4) ประเมินความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การพัฒนาวัฒนธรรมองค์การเพื่อส่งเสริมการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผลการวิจัย พบว่า การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ประกอบด้วย การสนับสนุนและการเป็นผู้นำร่วมกัน การสร้างค่านิยมและวิสัยทัศน์ร่วมกัน กลุ่มการเรียนรู้และการประยุกต์ใช้ การเรียนรู้ การมีเงื่อนไขที่สนับสนุน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล และปัจจัยวัฒนธรรมองค์การที่มีอิทธิพลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ คือ กำหนดทิศทางที่ชัดเจน การให้การสนับสนุนจัดการ การประสานความร่วมมือกันของสมาชิก การติดต่อสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร ความรับผิดชอบของสมาชิกในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู และศึกษาการพัฒนาชุมชนทางวิชาชีพครูด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติแบบมีส่วนร่วม ไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 1.2 โรงเรียนควรให้ความสำคัญต่อบทบาท ความสำคัญของครูและบุคลากรทางการศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยสามารถศึกษาแนวทางการพัฒนาชุมชนทางวิชาชีพครูด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติแบบมีส่วนร่วม
- 1.3 หน่วยงานทางการศึกษาควรใช้ผลการวิจัยการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เป็นแนวทางการดำเนินงาน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป

- 2.1 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับ การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ใช้กระบวนการดำเนินงานอื่น เช่น การนิเทศแบบกัลยาณมิตร การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน เป็นต้น
- 2.2 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับ การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
- 2.3 ควรทำการวิจัย การพัฒนาชุมชนทางวิชาชีพครูด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติ